

Izšje, izvzemli pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov ...

Izvrševanje odloka o dvojezičnosti našega lista odloženo

Včeraj je prejel ravnateljstvo našega lista sledeči odlok: R. Prefettura della Provincia di Trieste. 041 - 5394, Trieste, 26 ottobre 1923. Alla Spett. Direzione del giornale «Edimost».

Pred rešitvijo reškega vprašanja Jugoslavija pristala na aneksijo Reke k Italiji?

BEOGRAD, 26. Včeraj se je izvedelo, da je predvčeršnjim italijanski odpravnik poslov Summonte izročil odgovor italijanskega min. predsednika Mussolinija na zadnje Pašičevo pismo. O vsebini je bil kralj takoj obveščen.

Boji med separatisti in vladnimi pristajši se nadaljujejo Ustanovitev posredovalnega urada med vlado in Porurjem — Stresemannov govor

BERLIN, 26. Wolfov dopisni urad poroča iz Mainz, da se je tam položaj zelo poostril. Separatisti so dobili pomoč ter imajo mestni dom še vedno v svojih rokah. Nekateri oddelke mesta so zadržali francoske čete. Tudi v Wiesbadenu sta občasni dom in policijska palača v posesti separatistov. V Biebrichu in Wormsu pa so se morali separatisti umakniti pred množico demonstrantov ter niso mogli proglasiti Porenške republike. Uradniki se nocoje vrtni v službo pod vodstvom separatistov. Francoski poveljnik je ukazal zastopnikom nemške vlade, naj stopijo v stik s separatisti; francoske čete krožijo po mestu, da na ta način lahko podpirajo separatiste.

Narodni boji v naši pokrajini

Politični in narodni boji na tem ozemlju imajo svojo staro zgodovino. Začeli so se po letu 1848., tej «pomladi narodov», vzklicale ideje velike francoske revolucije. Te ideje so tudi naš življenjski vzdrževalnik narodni zavesti. Posebno pa je narodno gibanje Slovanov v sedanji Juljski Krajini zadobivalo vedno večjega razmaha od trenutka, ko je bivša Avstrija postala konstitucionalna država, ki je v svojih temeljnih državnih zakonih proglasila enakopravnost vseh državljanov v vsakem pogledu in ustanovila pravico vsakega plemena do rabe svojega jezika v šoli, v uradu in v vsem javnem življenju!

Protest jugoslovenskega učiteljskega združenja proti italijanski šolski politiki v Primorju.

LJUBLJANA, 26. Deputacija Učiteljskega združenja Jugoslovenskega učiteljskega je izročila ministru prosvete spomenico, ki slika nasilno šolsko politiko Mussolinijeve vlade na Gorickem, na Krasi, v Istri in na Reki. Spomenica odločno protestira proti odstranitvi materinskega jugoslovenskega jezika iz ljudskih šol ter naproša vlado, da se v Rimu zavzame za naše šolstvo v Primorju. Spomenica je bila tudi izročena nekaterim zastopnikom tujih držav in parlamentu. Posebno opozarja spomenica na svedečane obljube Italije ter energično protestira proti nekulturnemu činu ital. vlade nad slovenskim šolstvom.

PRESEDNIK MASARYK O VELIKI ANTANTI

LONDON, 25. Pred svojim odhodom v Oxford je predsednik dr. Masaryk sprejel 20 angleških vodilnih novinarjev. Med drugim je dr. Masaryk osebno naglašal svojo izrecno stremeljenje, da doseže v Parizu in Londonu popoln sporazum za obstoj Velike antante, ki edina more uspešno vplivati na nadaljni razvoj dogodkov in doseči uresničenje velikih ciljev po vojni, kakor je to storila med vojno. Vzhodni Evropi, kjer živi toliko malih narodov, je najbolj potrebna močna mednarodna avtoriteta.

AMNESTIJA OB OBLETNICI FAŠISTOVSKEGA POHODA NA RIM

RIM, 26. Podpisan je dekret za amnestijo povodom obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Amnestija ima prispevati k socialnemu pomirjenju med prebivalstvom. Za proslavo obletnice je izdelan končni program. Dne 28. t. m. se bodo vršile za fašiste, ki so padli od 1. 1919. do sedaj, maše na prostem. Slavnosti se prično v Cremoni ter se nadaljujejo v Milanu, Bologni, Firenci, Perugia in Rimu, kjer se razvije ogromna povorka. Mussolini bo govoril v Cremoni in Milanu, v Bologni pa Acerbo.

NOVA VALUTNA JEDNOTA V AVSTRIJI

DUNAJ, 26. Avstrijska narodna banka namerava v kratkem črtati ničle na avstrijskih bankovcih. Številke bi delila za enkrat s tisoč, tako da bi značilni štirje sočaki novo valutno enoto, 100-kronski bankovci bi veljali za drobiž. Pozneje bi se izvršila še delitev z 10, tako da bi predstavljali najmanjšo valutno enoto današnji desetstotokronski bankovci. 100 tisoč kron bi bilo potemtakem 10 novih valutnih enot.

VAŽNA IZKOPANJA V Bližini Dunaja.

DUNAJ, 26. V bližini stare rimske naselbine Carnuntum ob Donavi, kjer so bile pred nekoliko leti odkopane važne rimske razvaline in krasen amfiteater, je bil te dni odkrit drug amfiteater, kateri izhaja iz časa Hadrijana. Ta amfiteater, ki leži od prvega oddaljen nekoliko kilometrov, je velika zgodovinsko-arheološka važnost, ker potrjuje obsežnost in pomen mesta Carnuntum, kjer je bil Septimij Sever proglazen za cesarja. Izkopavanja se bodo nadaljevala, čim bodo zbrana potrebna sredstva.

Ogromna redukcija uradništva na Ruskem

BERLIN, 26. Ost Express poroča, da se vrši na Ruskem ogromna redukcija uradništva. Celokupno število državnih namestencev bo reducirano za 65 odstot. Od 801 uradnika vsruskega sovjetskega centralnega eksekutivnega odbora jih je bilo odpuščenih 531.

Demisija poljskega zunanjega ministra

VARŠAVA, 25. V kabinetu je izbruhnila parcijalna kriza. Minister zunanjih zadev Seyda se je odločil, da demisionira. Min. predsednik Witos je nocoj konferiral z voditeljem nacionalistov Dmowski, ki je načelno pripravil prevzeti zunanji portfelj. Preiskava o varšavski eksploziji še ni končana in se vladi dosedaj še ni posrečilo izslediti krivce.

DNEVNE VESTI

Državljan četrtega razreda

Nedavno je »Edinost« poudarjala, da imamo v Italiji tri vrste državljanov. Državljan prvega razreda so Italijani po rodu; v drugem redu pridejo tirol. Nemci, katerim se neprimerno slabše godi, v tretjem redu pa mi, julijski Slovani, katerim se vedno nekoliko slabše nego Nemcem. (Trentinski prefekt n. pr. do danes ni izdal odloka o dvojezičnosti nemških listov in ga najbrže tudi ne bo; tako bodo nad nami obviseli začasno odloženi dekreti naših julijskih prefektov, tirolskih Nemcem pa je bilo, če ne drugega, prihranjeno trodnevno vsiljeno in zato poniževalno prevažanje listov). Puljski prefekt pa je nas julijske Slovence razdelil nadalje na dvoje vrst državljanov. Državljan tretjega razreda ostajamo mi, Slovenci, državljani četrtega razreda pa so postali jedni Hrvatji v tužni Istri.

Puljski prefekt g. Giannoni se namreč v svojem odloku o dvojezičnosti naših listov ni omejil kakor njegova tovariša v Trstu in Vidmu na to, da je prepovedal izdajanje samo slovenskih in hrvatskih listov v svojem področju, ampak prepovedal je tudi razpečevanje takih listov. — Tužna je bila Istra od nekdanj, danes pa je dvakrat tužna.

Zgrešena obmejna politika

Pod naslovom »obmejna politika, energičen odlok prefekta glede slov. tiska«, pri naša torkovi »Giornale di Udine« znani odlok videmskega prefekta ter mu dodaja sledeča pojasnila:

»Kakor znano, izhajajo v Gorici in Trstu slovenski listi: V Trstu »Edinost« (L'Unione), v Gorici »Goriška Straža« (Vedetta Goriziana) in »Cuk na Palci« (La civetta sul palo). Medtem ko se je že pred meseci večina tujerodcev, posebno v Furlaniji, odločno pričela obračati k fašistovski vladi in to po zaslugi po našem prefektu započete politike, so stremeli ti listi, ki izražajo v bistvu le misel nekaterih voditeljev-zgagarjev, za tem, da vzdržujejo med stari in novimi državljani Italije nepremostljiv prepad.

Tako so v poslednjem času vodili strupeno in nasilno, naravnost k punktu proti državi, ščuvajoč borbo o priliki šolske reforme, ki uvaja v vse šole obveznost italijanskega učnega jezika.

Očividno pozabljajo ti gospodje, da so italijanski državljani in da pod fašistovskim režimom ne morejo nemoteno škoditi suvereni državi. Kratkotrajno, slovenski voditelji se nahajajo v lažnjivem položaju napram tujerodni masi: ne zastopajo prav nikakega javnega mnenja.

Razven tega pa je tudi jasno, da tujerodno prebivalstvo čuti živo potrebo se čimprej priučiti italijanskemu jeziku. Se ne živi, se ne kroži, se ne trguje, duševno in gospodarsko, v okvirju velikega naroda, če se ne pozna njegov jezik.

Časopis je veliko, moderno prenosno sredstvo misli in kulture, uspešno in izdatno orodje gospodarskega življenja.

Odlok prefekta prihaja tedaj v dobrem času. Ne da bi žalil naravno pravico novih državljanov uporabljati svoj podedovani jezik, stremi odlok za hitrejšo in popolnejšo državljansko skupnostjo prebivalstev iste dežele. Tako je podala fašistovska politika nov dokaz energije in razsodnosti.

Znano nam je, da bodo podobni odloki izdani tudi v drugih vzhodnih deželah, v Trstu in Pulji.

Ker je bilo naše stališče napram šolski reformi že v več ko v dovoljni meri pojasnjeno v predalnih našega lista in ker je bila ravnotako že nešteto krat zavrnjena zlobna in vedno ponavljajoča se laž o domnevni izolaciji slovenskih narodnih voditeljev, dodamo k opazkam videmskega lista le sledečo kratko opazko:

Iskreno smo se trudili premostiti prepad med nami in našimi sodržavljanji, toda sedaj po Gentile-jevi šolski reformi in po poslednjih tiskovinskih odlokih je postal prepad res nepremostljiv. Že večkrat smo povedali videmskemu prefektu, da vodi zelo nesrečno obmejno politiko, ker pa vsi naši opomini in nasveti nič ne zaležejo, prepučamo bodočnosti oziroma zgodovini, da ona izreče svojo sodbo.

*) Ta dopis je bil natisnjen, preden nam je prefektura sporočila, da je izvrševanje odloka o dvojezičnosti naših listov ustavljeno.

Razsoden italijanski glas

o prefektovskih odredbah glede dvojezičnosti naših listov.

Včerajšnji »Il Giornale d'Italia« ima pod naslovom »Odrredba videmskega in tržaškega prefekta, glasom katere se nalaga drugorodnim listom izhajanje v dveh jezikih, je po listu »Giustizia« neliberalna in tudi zelo neumna in nasprotna splošnim italijanskim interesom, kateri se vobče dajo zamisliti.« Odrredba utegne dati vsem našim konkurentom v inozemstvu strahovito orožje proti nam. Gotovo nacionalistično sovraštvo vedno pozablja, da imamo 8 milijonov Italijanov, kateri živijo v tujini in velikih in malih sredstvih in kateri se poslužujejo krajevnih italijanskih listov. Če bi kak sunek argentinskega nacionalizma zahteval, naj veliki in važni italijanski listi prinašajo španski prevod svojih člankov? In listi v Braziliji? In listi v Zedinjenih državah? Mi smo trdno prepričani, da je bil ukaz (Lukase) videmskega in tržaškega prefekta izdat brez vednosti zunanje ministristva; kajti ni mogoče predstavljati si ukrepa, ki bi bil bolj nevaren širjenju našega kulturnega vpliva v inozemstvu.

Beležimo in podčrtujemo na vsak način te kratke opazke in posebno še dejstvo, da jih je prinesel izrazit fašistovski-vladni list kakor je »Giornale d'Italia«.

»Popolovema« zasmehovanju v odgovor

Prejeli smo: Ko je že Kristus visel pribit na križu, so se zbrali okoli njega oni, ki so ga dali na križ pripetiti in so se mu posmehovali, ga zaničevali in poniževali. Mislili so, da bo, ko Križani umrje, konec nevarnosti pred njim in njegovimi nauki!

Motili so se, kajti On in Njega nauki žive še danes po 19 stoletjih!

Kakor Njemu, tako se tudi nam posmehujejo danes naši sosedje; zasramujejo nas in ponižujejo.

Gotovo tudi upajo, da bomo pritisnjeni na križ — poginili, a motijo se!

Ako niso Srbi poginili, ko so bili 500 let pod Turčijo, ako niso poginili Poljaki pod groznim pritiskom močnega Germanije in so se ohranili celo maloštevilni lužički Srbi pod isto Germanijo; ne poginemo niti mi, dasi smo križani zasmehovani!

Kedor ne bi hotel verjeti, da so te vrstice upravičene, naj vzame v roke »Il Popolo di Trieste« zadnjih dni in čital bo, kako nas tam »križajo«!

Društvena vesti

»Kolo«. V nedeljo in prihodnji četrtek odpade vaja.

»Velega od Novačana. To krasno socialno dramo, katera nam jasno pokaže kaj je zakon brez ljubezni, ponovi Šentjakobska čitalnica v nedeljo, dne 28. t. m. ob 17. uri v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Pri premijeri je ganila občinstvo do dna duše in žela ogromen uspeh. Repriza gotovo ne bo zaostala. Osobe je navdušeno za to igro, kar nam jamči za gotov uspeh. Kdor se zanima za dramatikovo ima v nedeljo lepo priliko, da si ogleda to prvovrstno dramatično delo.

Iz tržaškega življenja

Nezgodna nerodnega kolezarja. Solar Egon Paulin, star 12 let, stanujoč v ulici Cologna št. 64, je večeraj popoldne vozil z veliko naglico s kolesom po ulici Giulia, sledeč nekemu tovrstnemu avtomobilu. Nenadoma je ta jel počasneje voziti in dečko ni utegnil zadržati kolesa in tudi ne kreniti v stran. Zavozil je z vso silo v avto ter padel na tla, kjer je obležal pol nezavesten. Ljudje, ki so prisotnovali prizoru, so priskočili dečku na pomoč in nekdo je obvestil o dogodku rešilno postajo. Na lice mesta prihiteli zdravnik je ugotovil, da se je deček pobil na raznih mestih po glavi, na desnem komolcu ter si poleg tega tudi pretresel možgane. Potem ko mu je zdravnik za silo obvezal rane, je dal nerodnega kolezarja prepeljati v mestno bolnišnico.

Hud živčni napad ženske. Pri ponočnem »čiščenju« v starem mestu so preteklo noč policijski agenti aretirali 27-letno Josipino Bonapace, stanujočo v zagati Scala št. 2. Zenska je imela že opetovano opravilo s kvesturo, radi prestopkov proti javni moralnosti; tudi to pot je bila aretirana iz silnege vzroka. Odvedena je bila na kvesturo, kjer so jo zaprli v neko celico. Tam pa je zenska jela razgrajati kakor obsedena; razbijala je po vratih, se zaletala vanje z glavo ter pri tem kričala, kakor da bi jo kdo na meh drl. Njenemu razgrajanju so napravili konec agenti; prijeli so žensko ter jo držali dokler ni dospel zdravnik rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta. Ta je ženski obvezal številne bunke po glavi in po rokah, posebno leva roka je bila težko poškodovana, najbrž zlomljena v zapetju. Ko se je zenska nekoliko pomirila, so jo prepeljali v mestno bolnišnico. Okrevala bo v 20 dneh.

Ponesrečen skok na tramvaj. Kavarnar Ivan Marion, star 24 let, doma iz Pazina, je hotel snoci skočiti na tramvaj v ulici Sanità. Tramvaj je bil v teku in mladenič je skočil tako nerodno, da je padel ter si pri tem zlomil desno nogo v kolenu. Ponesrečenec je bil prepeljan v mestno bolnišnico z avtomobilom »Zelenege križa«.

Slabo končano potovanje. 27-letni Dominik Trovano, doma iz Isole se je v Benetkah vihotopil na parnik »Iside« z namenom, da bi se prepeljal brezplačno v Trst. Skril se je na parniku, a ko je ta dospel v našo luko so ga mornarji iztaknili ter ga izročili orožnikom na pristaniškem komisariatu. Ker se je Tavano pri čepenju v svojem skrivališču precej utrudil, so ga orožniki spremili v zapor v ulici Coroneo kjer se bo lahko odpočil.

Vesti z Goriškega

Praznovanje obletnice rimskega pohoda. Za praznovanje obletnice je določeno, da se v nedeljo, 28. t. m. vršijo spominске slavnosti v Vidmu, kjer se ta dan zbereta soška in tilmentska legija narodne milice. Praznovanje v Gorici se bo vršilo v ponedeljek, 29. t. m. istotako v prisotnosti obeh legij.

Iz Ollice nad Ajdovščino. V noči od nedelje 21 do ponedeljka so neznani svedrovci vlomili v tukajšnje župnišče, kjer ima sedež tudi posojilnica. Z največjo spretnostjo so v pritličnem oknu izrczali žipo — omenjeno bodi, da okna nimajo železnih križev — ter priliči nemoteno v uradno sobo. Prevrtali so železno blagajno »Wertheimerco« ter iz nje pobrali vse denar do zadnjega vinarja. Denar je bil last deloma posojilnice, deloma pa cerkve in g. župnika, ker se je v blagajni hranil vse denar.

Nato so vlomili v miznice ter odprli vse predalčke in pobrali vse vrednosti. Odsneli so tudi kelih, staro delo, v vrednosti okoli 2000 Lir. — Enega so pozneje našli na vrhu, kjer so ga najbrž v temni noči izgubili. — Škoda znaša skupno okoli 5000 Lir. — Zanimivo je dejstvo, da se je izvršil vlom ravno na večer ko je bil g. župnik odsoten v bližnji župniji radi misijona.

Se bolj zanimivo pa je, kar pričita tudi o veliki predrznosti vlomilcev, da se je ta vlom izvršil v župnišču, ki leži takorekč na križopju ter da orožniki stanujejo le nekaj 20 korakov od župnišča.

Zrtev gor. Goriški vodnik Karl Otrošnik iz Gor. Trebuše je spremljal v ponedeljek nekega planinca po strmi stazi ter mu kazal razne prelaze, ki vodijo na tamkajšnje gorsko skupino. Ko mu je ravno kazal neki nevaren prelaz, se mu je nenadoma utrgala izpod nog skala, na kateri je stal, in je zrčel v par metrov globoki prepad. Z zlomljeno roko in v precej nevarnem stanju so ga prepeljali v goriško bolnico.

Zrtev otroškega cirkusa. Deček Ivan Bavda iz Ročinja se je produciral pred svojimi sovrstniki in držanju ravnotežja. Speljal je na ozki dvoriščni zid, ter ga je hotel prebošiti vzdolž, toda, ko je prišel do polovice, je zgubil ravnotežje, padel iz značne višine na tla in se

pri tem poškodoval na glavi. Tudi njega so prepeljali v goriško bolnišnico.

Iz baške doline. Trgovci z lesom imajo smolo in jih bo obubožalo menda največ pri tej kupčiji. Prva leta, ko smo upali, da se bo dalo kaj zaslužiti, nas je varala zanesljivost. Zanesli smo se na tuje trgovce in jim prodajali na kredit. Pri tem jih je veliko moralo opustiti kupčijo. Ostale pa je pritisnilo davčno oblastvo. Sedaj pa, ko se je upalo, da bodo stare rane zacelile, nas je doletela zopet huda nevihta in lilo je kakor iz šaka. Voda je narasla tako, da je odnesla vsa v bližini vode se nahajajoča drva, štoka i. dr. Od žag, je odneslo jezove, tako da se bo moralo čakati na mesec, preden se bo moglo zopet kaj delati. Na več krajih je odneslo tudi cesto. Trgovci od Kneže do Podbrade imajo nad 250 tisoč lir škode. Vsa stvar kaže tako, da se bo les posekal, trgovci bodo pa obubožali. Davčno oblastvo naj blagovolji pri odmeri davkov upoštevati tudi to.

Sport

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« — Trst. V nedeljo 21. t. m. je Sportno društvo »Adria« zaključila svoje delovanje z zaključno 98 kilometrsko dirko na progi Trst (Faccaroni), Opčine, Senožeče, Postojna, St. Peter, Skopec s ciljem v Bazovici.

Znamenje za odhod je dal starter: g. Podbršek ob 11. uri in 27 minut osmim kolesarjem. G. Vekjetu se je tik pred odhodom pokvarilo kolo, tako da ni mogel odditi. Medpoceta mu moral odstopiti od borbe vsled indisciplinije tudi g. Kovatič. V splošnem se je dirka dokaj hitro razvila, kar priča velika povprečna brzina (skoraj 30 kilometrov na uro) privedoških na cilj, t. j. ob 14 h 46'27".

Evo uradnega poročila dirke: 1. Kralj Fran S. D. A. Trst prevozil progo v 3 urah 21 minut 27 sekund; 2. Lukša Jernej S. D. A. Prosek v 3 urah 21 minut 28 sekund; 3. Perousek Stanko S. D. A. Trst v 3 urah 38 minut 40 sekund; 4. Jurkič Marij S. D. A. v 3 urah 41 minut 26 sekund; 5. Gomilšek Zorko S. D. A. v 3 urah 59 minut. Izvojevali so navedeni dirkači po vrsti svojega prihoda sledeče svetinje: veliko zlato, malo zlato, veliko srebrno pozlačeno, malo srebrno pozlačeno in pa veliko srebrno.

Rediteljstvo je bilo v rokah odbornikov Sportnega društva »Postojna« in pa motociklistična g. Perhauca, katerim gre radi tega posebna hvala.

To in ono

Jesenski salon. Salon d'Automne, to je velikanška pariška palača, kjer se prirejajo slikarske razstave. Sedaj prisidijo celo kuharski umetnosti svoje oddele v tej zgradbi; ideja, ki se ji niti Taine ne bi protivil, saj je smatral vse občutke za enakovredne. Mnogo uglednih pisateljev sodobne Francije ni smatralo pod častjo, pisati o kuhinjskih zadevah, n. pr. Leo d'Orler. Francija se ponaša z Apiciji kot Vatel, ki si je vzel življenje, ker niso pravočasno prišle ribe za obed Ludoviku XIV; M. A. Carême — cigar ime »Štiridesetanski post« se slabo strinja z njegovim poklicem — je napisal več del o kulinariki umetniji; potem La Guipiere i. dr. Frantz Jourdain, početnik izlobo novotarje, obeta razen tega prirediti izlobo ovojca in vin. Tu boš lahko na lice mesta spoznal tisoč načinov, kako se pripravljajo race, jajca, govedina, zelenjava. Potem te bo čakala rajska kapljica. Pravcata Koromandija.

Batimanje. Irski senat je z 20 glasovi proti 8 sklenil zakonsko predlogo, ki določa bicanje za nekatere zločine kot vlom, napad z orožjem roko ali rop. Morda bi ta kazen tudi pri nas včasih več zalegla nego človekoljubno zapiranje zlikovcev.

Kam gre denar. Nedavno so v Amsterdamu na dražbi prodali sedem slik, ki jih je flamski mojster Goswin van der Weyden izvršil l. 1505. za opatijo v Tongerloju. Predočujejo življenje svete Dime. Prisodili so jih za 100 tisoč nizozemskih forintov, t. j. blizu 1 milijon lir. Kupil jih je — berlinski muzej!

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.		
ogrsko krome	0.12	0.14
avstrijske krome	0.0812	0.0820
češkoslovaške krome	65.75	65.23
dinarsji	25.40	25.70
leji	10.50	11.25
marke	za milijardo	-10
dolarji	22.15	22.30
francoski franki	120.75	120.25
švicarski franki	395	398
angleški funti papirnat	99.90	100.10

Tečaj:

Cornilich	303
Dalmatia	275
Gerolmich	2115
Libera Triesteina	377
Lloyd	1415
Lusino	590
Martinolich	188
Oceanica	108
Premuda	565
Tripovich	278
Ampela	465
Cement Dalmatia	314
Cement Spalato	216

PODLISTEK

Ljudmila Pivkova:

KRIMINAL (17)

»Dobro. Lahko torej vložite tudi protest proti temu, da ste zaprti.«

O, to mi je ugajalo. Mislila sem, da me pošlje domov, ako podam protest... Kako sem bila naivna! Protest je gola formalnost, iz katere ne sledi nič, nepotrebna potratna časa in papirja. Ko se je spisal protest, je izpregovoril dr. Steer, naj se z resnico pomorem, da se laže izsledi vse, kar se je dogodilo na fronti. Ali imam kaj omeniti k protokol, ki ga je sestavil z menoj g. komisar Janko? Ne.

»Prosim vas torej, da nam pojasnite nekatere točke iz vašega dnevnika.«

Nato jaz: »Čemu računete s to neumno in nesrečno knjižico kakor s kakim dokumentom? Tam so vendar fantazije, bedastoče, nespametnosti, ki ne značijo nič in nimajo za vsa pomena...«

»Pardon, pardon! me je pretirjal. «O tem, ali je vaš dnevnik dokument, si povemo pozneje. Ta zapisnik ni nikakor neumno pisan, narobe, pisan je jako lepo. Čital sem ga vsega, od začetka do konca. In vi, gospa doktorjeva, boste tako ljubezni in mi daste nekaj pojasnili k posameznim mestom, ki niso jasna.«

Njegov odgovor je donel kakor kompliment. Dolgo že nisem slišala nobenega in to je menda

Mali oglasi

Se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.— Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Največja snaga, tajnost zamčena, govori slovensko. Corso Garibaldi 23/I. 1506

KRONE, goldinarje, plačam stotinko dražje na objavljenih cenah. Kronske zlate L 89.— Zlatarna Ponte della Fabbra, (blizu Piazza Goldoni. 1509

BARVALNICA in čistilnica v suho. Cene zmerne. Delo se izvrši tudi v dveh dneh. Via Filippo Corridoni ex Salice 2, vogal Piazza Garibaldi in Via Udine 49. Pellizzaro. 1507

MLEKARNO s prodajo sadja, zelenjave i. t. d. prodam za L 1800.— Prostor je pripraven tudi za vsako drugo obrt. Luzzatto, Raffineria 3, gostilna. 1510

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec. Via Giulia 29. 1413

MLEKARNA na Gorenjskem, dobro vpeljana, dobičkanosna, se radi družinskih razmer, takoj prodaja z vsem inventarjem. Cena 150.000 Dinarjev. Naslov pri upravnistvu. (1501)

ISCE SE pridno kuharico z daljšimi spričevali. Naslov pri upravi Edinosti. 1508

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 25

BRILJANTE, zlato, srebro in platin po najvišjih cenah. Dajem predume na dragulje. Pertot, Via S. Francesco 15, II. (45)

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 58

KRONE 1.80, goldinarje 4.80, dvajsetkronske zlate L 88.— Večja množina — cena po dogovoru. Via Pondeares št. 6/I. 44

Vedno novi dohodi

pohištva

modernega — solidnega

po originalnih tovarniških cenah.

Trst — Via Udine 25

Velika izbira v prosti laki brez carine.

35 Podpetniki iz pristinega kavčuka.

Največje čevljarnice pritrjajo podpetnik iz pristinega »kavčuka« PALMA, kjer so odjemalci spoznali, da se le tako obvarujejo utrujenosti.

Prodajalnice obuvala in čevljarji naj vprašajo cenike, katere jim pošlje zastopnik Ermano Mergensstern, Trst, Via Coroneo 5.

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20

V ponedeljek odpretje

ZALOGE USNJA

in čevljarskih potrebščin

MARCOVICH

Trst — Via XXX ottobre 15.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebiana št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjizice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjizbe, meunice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Červinjan, Portogruaro - Benetke.

Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.; 10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.; 19.05 eks.

Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.; 10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.; 23.25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).

Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.; 16.40 brz.; 18.— o.

Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.50 o.; 18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrežina, Divača, St. Peter, Postojna.

Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz. 8.30 o.; 11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.

Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.; 12.20 o.; 17.30 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.; 23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni).

Trst, Koper, Buje, Poreč.

Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*.

Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25